

ISTORIA CA VOCAȚIE ȘI DESTIN DOCTORUL HABILITAT ÎN ISTORIE, PROFESORUL UNIVERSITAR Pavel COCÂRLĂ LA 75 DE ANI

**Născut la 10 noiembrie 1946, în satul Ignăței, ținutul Orhei.
Istoric, domeniul de cercetare: istoria medievală.
Doctor habilitat în istorie (1994), profesor universitar (1994).**

Dr. hab., prof. univ. Pavel Cocârlă descinde din Ignăței, din vechiul ținut al Orheiului, satul făcând parte actualmente din raionul Rezina. Ca și mulți alți localnici, neamul Cocârlă provine din răzeși, fiind menționat pentru prima dată într-un document din anul 1623. Cel mai de seamă reprezentant al acestui neam a fost Pavel Cocârlă (1894-?), tâmplar de meserie, delegat în Sfatul Țării de către Congresul al III-lea regional al Deputaților Țărani care la ședința din 27 martie 1918 a votat pentru Unirea Basarabiei cu Patria Mamă – România.

Numit în cinstea unchiului său, remarcabil prin contribuția la edificarea României Mari, profesorul Pavel Cocârlă și-a asumat destinul de istoric ca pe o binecuvântare și o obligație în fața înaintașilor, perseverând în calitate de cercetător științific, dar și de dascăl universitar, de mentor și tutore pentru numeroase generații de studenți, masteranzi și doctoranzi, preocupat să asigure continuitate domeniului de cercetare istorică. De-a lungul activității sale fiecare profesor al Facultății de Istorie s-a evidențiat printr-o determinantă profesională, o calitate originală și unică. Profesorul Pavel Cocârlă s-a dovedit a fi un cunoscător desăvârșit al istoriei epocii medievale universale, un povestitor dotat cu calități oratorice distincte, tact și mult bun simț.

De o erudiție enciclopedică, abordează fenomenul istoric sub aspect pluridisciplinar, fiind invocate în cadrul prelegerilor sale informații relevante din varia domenii conexe istoriei: paleografie, arhivistică, sigilografie, geoistorie, memorialistică, istoriografia, prosopografie, științe politice, topografie și onomas-

tică. „La desert” – cum obișnuia să spună în glumă profesorul Pavel Cocârlă în finalul prelegerii – oferea auditorului episoade memorabile, relevante din viața personalităților din trecutul fascinant al epocii medievale. Astfel, fiecare prelegere decurgea după un scenariu anume, perindându-se în imaginația ascultătorilor în mod retrospectiv fapte, personalități, drame și eroi, iar meritul de regizor al întregului proces didactic îi aparținea în exclusivitate bunului, mărinimosului, înțeleptului și sfătosului dascăl universitar Pavel Cocârlă. Un adevărat „Profesor de nota 10”, după cum a fost apreciat în cadrul festivității organizate la 18 iunie 2021 de Facultatea de Istorie și Filozofie a Universității de Stat din Moldova cu prilejul „Zilei profesionale a istoricului”, domnia sa subliniind că „misiunea istoricilor este pe cât de grea, pe atât de nobilă și de responsabilă, pentru că trebuie să spună adevărul”.

Discipol al școlii științifice a lui Demir Dragnev, membru corespondent al AȘM, dr. hab. Pavel Cocârlă a studiat la îndemnul acestuia domnia și târgurile în Moldova medievală (a doua jumătate a sec. al XIV-lea – începutul sec. al XIX-lea), teza sa de doctor habilitat fiind încununată cu publicarea monografiilor *Dezvoltarea social-economică a orașului din Moldova la sfârșitul sec. XVII – începutul sec. XIX* (Социально-экономическое развитие молдавского города в конце XVII – начале XIX в.) (1989) și *Târgurile sau orașele Moldovei în Epoca Feudală, sec. XV-XVII* (1991).

Opera sa consistentă include monografii, culegeri, note de curs care vin în ajutorul cadrelor didacti-

ce, studenților, masteranzilor, doctoranzilor, tinerilor cercetători, dintre care vom remarca: *Istoria Medievală Universală*. Crestomație, vol. I-II (2003); *De la Clovis la Richelieu (Istoria Franței din cele mai vechi timpuri până la mijlocul secolului al XVII-lea)*, vol. I-II (2007); *Dicționar explicativ de istorie medievală* (2010); *Мартин Лютер – выдающийся реформатор XVI века* (2013, coautor Alexei Pîreu); *Dicționar de civilizație medievală* (2015); *Structuri ecleziastice în Europa medievală: Note de curs* (2016); *Istoria Bisericii Creștine. Antichitate și Evul Mediu* (2018), numeroase articole în reviste științifice și culegeri.

Vocația didactică conjugată cu exigența față de sine este un perpetuu exercițiu de autoperfecționare în care îi implică pe discipoli. A scrie o teză de licență/masterat/doctorat sub îndrumarea profesorului Pavel Cocârlă e ca și cum să înveți o lecție de viață. Cerințele dascălului sunt riguroase, presupunând aplicarea metodologiei complexe în cercetare, documentarea temeinică, respectarea meticuloasă a rigorilor aparatului științific, structurarea punctuală a materialelor investigate, asigurarea conținuturilor literar și științific în cadrul cercetării. Colegii săi beneficiază din plin de prezența pertinentă și exigentă a profesorului Pavel Cocârlă în consiliile de susținere a tezelor de doctor/doctor habilitat în calitate de conducător de doctorat sau consultant la tezele de doctor habilitat, președinte sau membru al consiliului științific specializat, referent al tezei.

Vocația sa de dascăl este înmulțită și de cea de om integru, care odată cu laptele mamei a asimilat valori spirituale românești pe care în epoca sovietică ostilă românismului a știut să le înmulțească. Un împătimit al poeziei clasice românești, al folclorului autentic și al

romanțelor pe care le interpretează cu pasiune și inspirație, de la tatăl său Simeon a îndrăgit din copilărie dulcea și tandra rimă a poeziilor lui George Coșbuc, rămânând de-a lungul vieții un mare cunoscător și admirator al creației acestuia, din care poate recita pe de rost ore în șir.

În diferite perioade ale activității sale profesorul Pavel Cocârlă a îndeplinit funcții manageriale, fiind șef al Catedrei de Istorie Medie și Modernă, ulterior al Catedrei de Istorie Universală. Funcțiile deținute au scos în evidență noi calități umane, inclusiv empatia și grija față de subalterni. Grație atitudinii sale înțelepte, la catedră s-a constituit și afirmat o atmosferă respectuoasă și creativă, una de suflet, de o profundă spiritualitate și omenie.

Cu prilejul celei de-a 75-a aniversări, fiind de o vârstă cu *Alma Mater* – Universitatea de Stat din Moldova – profesorul Pavel Cocârlă s-a învrednicit de Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Moldovei pentru succese remarcabile în activitatea științifică de excelență în domeniul istoriei, promovarea adevărului istoric, performanțe academice recunoscute de comunitatea științifică națională și internațională, formarea cadrelor științifice de înaltă calificare.

În calitate de discipoli ai săi, promoția Facultății de Istorie a USM, anul 1994, după aproape trei decenii după absolvire, mărturisim cu deosebită grațitudine că avem cu toții dor de lecțiile profesorului Pavel Cocârlă.

La mulți și prodigioși ani, distinse domnule Profesor!

Dr. Valentin ARAPU
Dr. hab. Liliana CONDRATICOVA